

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 25 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Naš deželni glavar.

Nekaterim ljudém služi sreča bolj, kakor drugim ter jim vsiplje včasih kar v hipu svojih darij polno vrečo v naročje. V vrsto teh ljudij šteje se po pravici tudi Gundaker grof Wurmbrand, lastnik graščine srednje vrednosti v Borlu v Halozah. Ondi ga poznajo sploh za Borlskega grofa ali tudi gospoda na Borlu. O njem se je znalo še malo kaj v svetu, dokler ga ni sreča, tokrat po grofu Taaffe, povzdignila na imenitno mesto glavarja štajarske dežele.

Grofu Taaffe je hodilo tisto krat za to, da postavi štajarski deželi moža za glavarja, o katerem se ne zna veliko ter ga zato lahko sodi človek, kakor se mu ljubi, da je n. pr. liberalce, in to iz vrste ostrih ali pa iz vrste zmernih liberalcev, ali tudi za to, da se nagiblje bolj h konservativcem, če še tudi ni doslej v njih vrsti. Kakor o grofu Taaffe nihče ne vé prav, kaj da je bolj, liberalce ali pa konservativec, tako so tudi po večini tisti možje, ki si jih izbere za pomočnike svoje. Borlski grof je bil poslanec v deželnem zboru, izvoljen od liberalne skupine veleposestva, ali bolj tih in po vrhu še je doma v slov. Halozah — zato je kakor navlašče za mesto štaj. deželnega glavarja.

V štajarskem dež. zboru so tri skupine: nemški liberalci, teh je največ, za tem so nemški konservativci, teh je dvanajst in za njimi še stojé slov. poslanci, osem na število. Kaj ne, da je torej liberalce, pa bolj tih in doma v slov. delu dežele, najpripraviši za dež. glavarja? Tako je sodil grof Taaffe in tako se je zgodilo. Borlski grof je toraj sedaj že v drugi dobi dež. glavar. Iz kraja gledali so ga nemški liberalci pisano, nezaupljivo nemški konservativci, brez zaupanja pa slov. poslanci. In vsi so pravo pogodili. O naših in nemških konservativcih razumeje se to samo po sebi, ali tudi liberalci so bili že pri zadnjih volitvah si v strahu, da jim dež. glavar zmeša štrenjo, kajti govorica o novi, »srednji stranki«

tisto krat ni bila prazna. Da ni prišlo do nje, tega je krivo samo to, da so liberalci tej nakani prišli prehitro na sled in sploh tudi ni na Štajarskem tal za-njo.

Odslej pa je gospod deželni glavar »verni sluga« svoje stranke, liberalcev, da-si bi bilo za-nj tako lepo, ko bi imel svojo stranko za-se, tako stranko, kateri bi bil za gospoda. Ali to ni smelo biti, kaj si torej hoče! Glavar tako lepe dežele biti in po vrhu še 6000 gold. vtakniti vsako leto v žep — to ni kaj bodi, če je človek tudi gospod na Borlu. Ali vse to še ni, zakaj da govorimo dnes o njem, o Borlskem gospodu in vernem slugi nemških liberalcev. Kar je nam na sreci, je to, da g. deželni glavar, kedar pride v svoji službi v slov. kraje, prezira slov. ljudstvo ter nima ni besede za-nj, za njegove zastopnike.

Kakor znano, bila je dne 27. decembra otvoritev dež. hiralnice v Vojniku in dež. železnice po Savinjski dolini. Gosp. dež. glavar je storil oboje, toda oboje, da-si na slov. tléh, samo v nemškem jeziku ter se ni kar v ničem spómenil slov. ljudstva. Še celo, ko ga je slov. dekle v belem (!) oblačilu nagovorilo slovensko, g. dež. glavar ni imel slov. besede za deklé in nje tovarišice. Ali mar gospod na Borlu ne zna slovenski? Slabo dosta za-nj, če ima posestvo v kraji, kjer bi človek Nemca ne našel, ko bi ga iskal z lučjo o belem dnevu, pa se ni naučil jezika, ki ga edino umejo njegovi ljudje. Še slabše pa, da je na čelu uprave v deželi, v kateri šteje slov. ljudstvo dobro tretjino vseh prebivalcev.

Slabo, prav slabo je to znamenje, ali še slabše, da tudi napravi, stavljeni obé na stroške cele dežele, bijete pravici v lice ter ste nemški na slov. zemlji. Na celi progi nove železnice neki ni niti enega slov. napisa, razven opominja: »Pazite na vlak!« Nemška so imena postaj, nemški se kliče vse, samo plačuje se neki še lahko tudi slovenski. To je preziranje slov. ljudstva in to ne brez vedenja dež. glavarja. Odgovornost zadene tedaj njega in tudi naši poslanci znajo, kaj je v tem oziru

njih dolžnost. Med tem pa bode treba tudi dotičnim občinam, da se ganejo ter zahtevajo v sklepih svojih od vodstva južne železnice, ki ima tudi novo železnico na skrbi, naj ona čem brž odpravi očitno krivico, ki se dela v tem slov. ljudstvu.

Govor dr. L. Gregorčca.

(V državnem zboru dne 16. decembra 1891.)

II. In sedaj k drugi stvari! Nj. ekscelenca g. ministerski predsednik je, kar sem sam slišal, izrekel v tej visoki hiši večkrat, da bode njemu skrb za to, da se dobrohotno in nepristransko upravlja v političnih uradih. Jaz nočem dvomiti o dobri volji g. ministra gledé na to, moram pa vse eno pristaviti, da se poslužuje v mnogih rečéh osob jako nezanesljivih in nesposobnih, posebej še pri nas južnih Slovanih. Leta in leta je sedel n. pr. baron Depretis v Trstu, mož kedaj minister in velik liberalec, za ces. namestnika. Jaz nočem izreči rézke besede, toda naš prijatelj on ni bival. Ne da se tajiti, da je pod njim postala laška iredenta to, kar je in za njegove dobe se je izcimila pri uradnikih ona sovražna sila, ona nestrpnost zoper vse, kar je slovanško, po kateri so trpeli Slovenci in Hrvati na Primorji v zadnjih letih neizrekljivo silo in še jo trpijo doslej. V Ljubljani pozdravlja deželna vlada po vsacih novih volitvah tudi nemško manjšino v dež. zboru v nemškem jeziku in v Inomostu laško manjšino v laškem jeziku, toda v Gradci in v Celovci še slov. manjšina doslej ni čula slov. besede od vlade.

To očitno preziranje žali in rani nas Slovence tem boleštniše, ker prihaja od take strani, katera zastopa v deželi v prvi vrsti Nj. veličanstvo cesarja, čegar srce je odprto, kakor se bere v najnovjšem prestolnem govoru, vsem ljudstvom v enaki meri. Ces. namestniki v Gradci, v Celovci in v Trstu so bolni od večih let na posebnem in začudljivem pomankanji nepristranosti in dobrohotnosti proti nam Slovanom; kjer morejo, tam gotovo otežijo in zabranijo slov. uradovanje. K nam prihaja čedalje več uradnikov, ki ne znajo slovenski in nič se ne skrbi za to, da nam priraste uradnikov, ki bi slovenski ali hrvaški popolnem znali. Tako je ces. namestnik v Gradci nedavno poslal na neko slov. okrajno glavarstvo uradnika, ki se je branil iti tje, ker ne zna slovenski. V premogovih jamah v Trbovljah je letos ustavilo 300 slov. delalcev delo; naj bi jih podučil in pomiril, poslali pa so iz Celja tje uradnika, ki niti besede ni znal slovenske. Kar pa se tiče znanja slovenščine pri uradnikih vsake vrste na Koroškem, stoji pa še tam vse slabše. Sicer pa so te reči visoki vladi znane, kajti g. ministerski predsednik je v proračunskem odseku sam priznal, da je tako, ali on bi v prihodnje gledal na to, da bode pri vsacem slov. glavarstvu vsaj eden uradnik, ki zna slovenski.

Ali jaz mislim, da ima Nj. ekscelenca sama malo upanja za to, da izpolni to majhno obljubo svojo, kajti zadnjč je rekel neki slov. deputaciji iz Koroškega čisto suho: »Jaz nimam slov. uradnikov«. Resnica; on jih nima, toda imel jih bode v prihodnje še manj, ako ostanemo sedanji dež. predsedniki na svojih mestih ali pa pridejo mesto njih njim enaki, ako še ravnajo s slov. uradniki tako, kakor doslej in delajo z »adjuti« (denarjem na pomoč mladim uradnikom, ki čejo stopiti v drž. službo. Ured.) po sedanjem načinu. Pri nas je dokazano, da pridejo slov. uradniki težko na višje, po gostem predstavijo jih še tudi v nemške ali laške kraje. To mora pa potem slov. pravoslavce zastrašiti ter jim pregnati

misel, naj vstopijo v politične urade. Dostikrat pa jim to celo ni mogoče, ker so iz doma revni, do »adjuta« pa je za-nje toliko strma pot.

Visoki zbor dovoli vsako leto potrebne denarje za »adjute« konceptnim vajencem v politični vrsti. Za Gradec je tacih mest 20, za Celovec 8, za Trst 10, v celem je torej 38 »adjutov«. Koliko izmed teh uživajo v resnici slov. vajenci, to mi ni znano, toda bojim se, da niti enega.

Jaz preidem sedaj na stvar, ki je še vsa huja. Pripošilja se namreč v zadnjem času k nam tacih uradnikov, ki kar nič ne prikrivajo svojega sovraštva do nas, tisto kar očitno kažejo ter se nič ne pomišljajo, če nas razžalijo ali pa vmes tudi obrekujejo. Jaz hočem za to navesti le nekaj dokazov. V Ljubljani je služil in najbrž še služi uradnik, ki se je drznil na javnem prostoru imenovati slovensko in hrvaško ljudstvo — ne zamerite besede — ščetinjad. To nezaslišano dejanje je prišlo tudi v Kranjskem dež. zboru v razgovor, toda iz stvari ni prišlo druga, kakor da še mož, mislim, sedaj služi na istem mestu. Ako ostanem pri podobi, kakor si jo je on izbral, moral bi reči, da še sedaj on žre iz korita pri onem »svinjskem ljudstvu« ter rije vsak dan svoj rilec va-nj po pičo.

V Rudolfovem je služil nek drugi nemški uradnik, ki je varal ljudstvo s svojimi burkami v eno mer ter je na ulici nekega Slovenca s sabljo napadel in ga je zato že tudi obsodila sodnja. On je lazil po noči v oštarijah za slov. dijaki in če so le-ti peli kako slov. pesem, poslal je brž na to v Graško »Tagespošto« članek, v katerem so se dijaki izkričevali za panslaviste in za veleizdajce natolcevali. — V Senji, v Dalmaciji, je služil v 70 letih nek okr. glavar, kateri je svojo dobrohotnost in nepristranost do hrv. ljudstva kazal s tem, da je kar prestopil v deželnih volitvah v vrsto Italijanov. Njegovi čini so zapisani v zapisnikih dež. zbora dalmatinskega. Po teh je bil iz Dunaja dobil 800 gld. za volilno ščuvanje. On je tožil rodoljubne duhovnike pri škofijstvu in drugih uradih. On je pil, ščul z laškimi capini po oštarijah, je rival hrv. volilce z žendarji in po uradnikih od volitve, je tiral hrv. volilce iz volišča, obdržal pa laške lepo v njem za — volilno ščuvanje, če so že tudi volili. To delovanje je ljudi takrat tako razjarilo, da bi bilo prišlo do pobojev, ko bi ne bili hrv. rodoljubi pomirili ljudij. Hrvati pa so še zmagali vse eno in ščuvarglavar je dobil mesto na Istri, kjer dela sedaj isto. Ti novi in najnoveji čini njegovi pridejo pa še itak v razgovor o priliki, ko pride potrjenje volitve poslanca dr. Laginja na vrsto, jaz torej ne govorim več o njem.

Cerkvene zadeve.

Pekel ali tretja izmed štirih poslednjih rečij.

Slovcem za novo leto 1892 spisal dr. Ivan Križanič, korar stolne cerkve. V Mariboru. Založba „kat. tisk. društva“.
Tisk „tiskarne sv. Cirila“.

Knjižica, o kateri izpregovorim v naslednjih vrsticah nekaj malih besedij, je po svojem zvunanjem lici drobna ter šteje v celem samo 64 strani v mali obliki, toda stvar, ki jo razpravlja, je resna, vredna našega premišljevanja. Ako se pa o njej razpravlja, kakor v tej knjižici, nam to ne bode pretežko, za to skrbi preč. g. spisatelj, držeč se svoje nekoliko šaljive navade, dovolje tudi v tem svojem delci.

»Pekel« vam je pač čudno ime, pa še čudniši je kraj, ki ga pomeni! Kdor ima v svojem srci vero katoliške cerkve, njega je strah ne toliko pri imenu, koli-

kor pa pri misli na kraj, na mesto večnega pogubljenja. Kdor pa te vere nima, on se dela, kakor da ga ni strah tega kraja, strah ga je pa vendar-le, kajti čemú bi sicer tajil pekel? Ravno zato, ker ima uzrok pekla se bati, taji vam tak nesrečnik tudi pekel t. j. želi, da bi ga ne bilo. Se ve, da ostane zato še pekel zmirom pekel ter ne ugasne v njem večni ogenj, naj ga človek še toliko tají ali riva misel na-nj, kolikor najdalje more, od sebe.

Drugače veren kristijan. Tudi njemu je hudó pri misli na pekel, toda ne da bi ga kje zato tajil, marveč zato, ker zna, da še pred njim nismo varni, dokler nam ne doteče srečno ura življenja. Njemu pa pride torej prav vse, kar mu pomore do tega in zato sodimo, da tudi dr. Križaniča spis »o peklú«. V lahki in prav umljivi besedi najde v njem blizo vse, kar uči sv. katoliška cerkev o peklú. V nauku je vpletenih mičnih, kratkih prigodbic ali podobic, v katerih se razjasnjuje verska resnica, ne da trpi zato verski nauk škode. Kar pa velja pri prigodbah in tudi pri podobah v obče, to velja pač tudi pri teh, ki jih bereš v tej knjigi: predaleč in preveč do dna jim ne smeš iti ter si mora vselej človek misliti pri njih, da so le podobe za resnico, ne pa resnica sama. Lepo služijo v tem g. pisatelju prigodbe iz stare zaveze.

Jaz vem, da bodo bralci, ki poznajo dosedanje spise g. korarja, radi segli po tej knjižici njegovi in zato navlašč nočem razkriti, kaj da je v njej, a toliko smem reči, da uganajo že iz »predgovora« in potlej iz vsacega devetnajstih poglavij peró, ki jih je napisalo. Preč. g. korar namreč ne piše iz poklica, ampak iz nagnjenja. Srce mu daje povelje, da naj piše — za slov. ljudstvo, zato pa tudi govori iz vsace vrste njegovo srce, globoko verno srce ali srce to gori vse za blagor, za izveličanje vernih Slovencev.

O jeziku te knjižice, nadalje o načinu razprav gledé na verske resnice pa mi tudi ne bode treba, da še kaj rečem. Ne rečem pa zato, da se ugodi v tem oziru vsacemu bralcu in vem, da ima pisava preč. gosp. korarja nekaj, kar ni drugod, ni v razpravah o tacih predmetih v navadi, ali ravno to je njemu lastno, pa stvari ni škodljivo in ljudstvu ni neljubo. To nam kaže, da njegove knjige rado prebira in oné ne ležé leta in leta skrite, v prašnih omarah založnika, kar se godi to včasih gledé na druge, n. pr. Albana Stolza enake in sicer jako lepe »Bukve božje v naravi«. In brez koristi, brez tolažbe za svojo dušo ne odloži nihče tudi te knjižice iz roke.

Tiskarskih pomot ni veliko; pač pa svetujem stavcu naj opombic, ki stojé pod črto, ako so tako kratke, kakor v tej knjigi, ne stavi vsake posebej, v novo vrsto, ampak naj jih vzame več skupaj v eno vrsto, njih toliko, kolikor jih gre va-njo, sicer se žali oko. Cena knjigi je 18 kr. ali s pošto vred 20 kr. ter se dobi v »tiskarni sv. Cirila« v Mariboru; najbolje pa je, ako si jih jo naroči več ob enem, ker pride tako pošiljatev bolj po ceni.

Dr. Mlakar.

Družbi sv. Cirila in Metoda so poslali kot novoletno darilo: Dr. Ignacij Kotnik 15 gld., nadučitelj Janko Žirovnik 9 gld. in sicer 4 gld. za-se, 5 gld. pa za g. Antona Belca, trgovca v Št. Vidu nad Ljubljano, da si s tem darom kupita oprostnih listkov za novoletna voščila in vesela družba, zbrana na Silvestrov večer v gostilni g. Frana Jermana v Črnomlju, 5 gld. Naj bi lepi vzgledí gospodov darovalcev našli mnogo posnemalcev, ki bi tekmovali v podpiranju blagih namenov naše družbe! Dalje nam je poslal g. Fran Fajdiga, trgovec v Sodražici, 16 gld. 12 kr. kot čisti dohodek tombole na Štefanov večer, z željo, da bi narodnjaki po deželi večkrat napravljali take igre v podporo naši družbi;

čisti dohodek utegne precej velik biti, in ljudstvo dobi zanimanje za narodno stvar. Z radostjo pozdravljamo ta nasvet, kakor nas tudi veselé vedno množéči se darovi iz širših krogov našega občinstva. Tako je daroval družbi Ivan Zor, čevljar v Ljubljani 19 gld. Kot zakasneli pristavek zabelježujemo še dostojno zahvalo za darove: S. R. 1 gld, gospodičini Elika in Milčka Novakovi v Kostanjevici 6 gld. 29 kr., neimenovan v Postojini 5 gld. in prepozni Celjski pevci 6 gld. 60 kr., kot zakasneli pristavek pa za to, ker so se omenjeni darovi poslali posameznim udom, ne pa »Vodstvu družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani«, kar naj blagovoli uvaževati si občinstvo, kakor smo to pred kratkim obširneje naznanili po časopisih. Naj novo leto vzpodbuja vse blage naše prijatelje in dobrotnike k novemu in vstrajnemu delovanju, da se bode mogla družba vedno lepše in veseleje razvijati in razevitati!

Vodstvo »družbe sv. Cirila in Metoda«.

Gospodarske stvari.

S kmetskega vrta.

Neko slabo navado imamo Slovenci, katera nam dostikrat škoduje več, kakor koristi, namreč vse, kar vidimo novega pri sosedih, začnemo hitro posnemati, brez ozira na to, je-li dobro ali slabo. Tako delamo z jezikom, ker le preradi, če količkaj znamo nemščine, zanemarjamo lepi domači jezik; tako je z marsikatero lepo staro navado, katero smo postavili v kot, kakor hitro smo pri sosedih drugače zapazili. Skoraj enako zdi se mi, da delamo pri sadjereji, ko hvalisamo razne vrste sadja dobljene iz tujine, kakor bi v resnici doma ničesar dobrega ne imeli. S tem pa ne mislim grajati napredka ali zboljšanja sadjereje, s katerim namenom se požlahtnjuje in poskuša s tujimi vrstami, pač pa želim bralcem pokazati, da imamo tudi doma nekaj vse hvale vrednega sadnega drevja. Tega hočem danes nekoliko opisati.

Pojdi toraj, dragi bralec, v priprosti kmetski vrt z menoj, da ti pokažem, kaj ondi raste, cvete in zóri v prigrizek našemu sadjereju. Ali nekaj te prosim naprej, da imaš namreč potrpljenje v tem, ker ti s pravim imenom raznih vrst jabelk ne morem lahko poslužiti. Opisal ti bom toraj, kolikor mogoče, drevesa in sadje, pa dodal ime, s katerim ga tu zovejo, morda bo kdo že iz tega spoznal, kakšno mu je pravo ime; če ne, mora pa dati mojemu imenu, da velja. Mislim pa o prvi priliki poslati nekaj našega sadja strokovnjaku v pregled, da vsaj izvem s tem za prava imena.

Prva naju v oči bôdejo lepa debela jabelka, katera, če so polna in to je še precej pogosto, kar tiščijo s svojo težo veje k tlém. Drevo je od vseh skoraj največje, deblo in veje trdne, samo zlo na vetru in solncu ne sme biti, tam ga rad napade pereči ogenj in navadno čez nekaj let tudi umori. Sad je precej debel, lepe bele, po solnčnej strani rudečkaste barve. Okusa je prav sladkega, zato bi bilo pripravno za sušenje, kar je sadja odveč, zlasti ker v pozno zimo ne vstraja in tudi mošta daje le malo. Kupcem diše ta jabelka, le pri vožnji in nalaganji se mora z njimi rahlo ravnati, ker so jako nježne kože. Žal, da jim tukaj celo ne vemo za nobeno pravo ime, temuč jih le po njih obliki imenujemo »debela sladka«.

Nekaj korakov dalje vidiva drugo vrsto, katera je pa po svojem fino duhtečem sadju ne le po Štajarskem, temveč pod imenom: »štajarski zgodnji maršlanček« daleč po svetu okoli znana in ima v kupčiji prvo mesto, Toda kakor je fin in čez vse hvaljen njen okus, tako

je slabo hvaljena njena rodovitnost. Redko je leto, da bi obilno obrodila ta vrsta in videti je skoro, kakor bi se bila že celo naveličala. Izmed boleznij je enaka zimskemu maršlančku, najraje jo napade rak, s tem razločkom, da pri zgodnej vrsti pogosteje napade veje, kakor deblo. Uzrokov je več, najnavadnejši menda, če drevo blizo gnojišča stoji, preveliko gnojenje, kajti ondi se bolezen ta največkrat nahaja.

Tretja vrsta ima jabelka srednje velikosti, precej ploščnate podobe in rumenkaste barve. Okusa je nekoliko rezkega, kar posebno nekateri hvalijo. Imenujemo jo »tofance«, morebiti izvira to ime iz besede »Tafel-äpfel« t. j. namizno jabelko. Drevo je srednje velikosti in še precej trdno proti boleznim, ako le ni udarjeno ali pri obrezovanju in od snega preveč ranjeno. Zori meseca septembra, pa vstraja kje do božiča, ter vsled mehke kože le prerado se udari in tudi gnijje precej rado. (Konec prih.)

Sejmovi. Dne 18. januarija v Kapelah in v Tilmiči. Dne 20. januarija pri Št. Lenartu v slov. goricah in v Imenem (za svinje.)

Dopisi.

Iz Celja. (Božičnica) V nedeljo, dne 20. dec. prošlega leta, obhajala se je v zavodu čč. šolskih v podporo revnih učencev in učenk slovenskih mična »božičnica«. Vspored bil jej je ta: 1. petje: »V plamenu se žari«. 2. igra: sirotica v dveh dejanjih. 3. prednašanje: Das Kind beim Jesukind, Jezusek v gozdu, voščilce za novo leto. 4. petje: »pastirci«. 5. razdelitev darov. Občinstva sešlo se je v obilnem številu kmečkega, kakor tudi gosposkega stanú. Mil. g. opat France Ogradi, kot načelnik kat. podporn društvu, govorili so v ganljivih besedah o pravi odgoji otrok na krščanski podlagi. Obdarovanih je bilo 150 učencev in učenk z obleko in obutvijo v vrednosti do 200 gld. Pri tej priliki opozarjamo zopet vse prijatelje, dobrotnike in dosedanje ude, naj tudi v tem novem letu to blagosono »kat. podp. društvo« po svojih močéh podpirajo.

Iz Ribnice na Pohorju. (Pojasnilo, volitve.) Gospod umirovljeni polkovni zdravnik, dr. P. Miglič je hotel, kakor je že znano, ostati med svojimi rojaki, in si je iz tega namena kupil pripravno hišo, potem pa je zopet ostavil svojo domovino. Naj jaz še omënim danes, kdo je po mojem mnenju uzrok njegovega odhoda! Tovnej je stalo v »Slov. Gospodarju«, da je temu kriv župan A. Rečnik, pa to ni po vsem resnica, temveč krivi so je brž možje, ki zasedajo občinske klopi. Lahko bi bili pač hišo, ki je sedaj zdravnikova, srenjski očetje kupili; prav lahko za tisto svoto, ki jo je gosp. zdravnik štel; potem bi pa dobili zdravnika. Ta hiša bi bila zadostovala za stanovanje gosp. zdravnika, za lekarnico, ena soba lahko za malo bolnišnico, in konečno prostor, kjer stanuje sedaj neki krojač, bil bi se dal uporabiti za srenjsko ječo, kajti če ima srenja denar lahko na obrestih, bila bi to kupnino tudi lahko zmogla, ker to bi bilo v velik napredek občine, posebno pa v prid vboгим ljudém; prihranil bi se bil pa še tisti denar, ki se mora sedaj leto na leto za občinsko ječo plačevati. Upam, dragi rojaki, da daste pri prihodnji obč. volitvi svoj glas takim možëm, katerim sodi občinsko svetovalstvo. Zavržite toraj pri novih volitvah vetrnjake, izberite pa si poštene može, ki so zvesti narodu in katoliški cerkvi! Če izvolite kake vetrnjake, ne boste pa še nekaj let zdravnika imeli, in prav Vam je, ako ste tako nespametni, pomislite, da sami sebe v pogubo spravljate. Dragi bralec, če imaš

n. pr. v hiši nevarnega bolnika, podati se moraš 3 ure daleč k zdravniku; predno pa more zdravnik prihiteti, premine pet do šest ur in to je za bolnika dolgo! Se ve, da bolnik zadobi, ako hoče, dušnega zdravja, ali telesnih zdravil mu ti prepozno prineseš, in nit življenja mu je morebiti veliko prerano bila pretrgana. Akoravno pa z zdravilom še pravočasno prideš, te vendar pot in zdravila veliko več stane, kakor pa, ako bi se bil k domačemu zdravniku obrnil. Dragi bralec, pomisli, da zdravje je človeka najdražji zaklad; aki si ga pokvariš, potrebuješ zdravniške pomoči, pa je nimaš v bližini in predno more zdravnik od drugod prihiteti, stojiš ti morebiti že onkraj groba pred njim, ki bo tudi tiste sodil, ki so zakrivil, da se tvoje življenje ni pravočasno otelo.

— cv. —

Iz Brežiškega okraja. (Raznoterosti.) Kmalu je bilo dokončano leto 1891. In vsak modri gospodar računa na konci leta, kako se mu je obneslo, je-li zguba ali dobiček, poslednje je redka prikazen. Ozrimo se še mi toraj nazaj na to, kar smo v letu 1891 doživeli veselega in kaj žalostnega, na narodnem, in na gospodarskem polji! Na narodnem polji smo dokaj veselega doživeli; narodni gospodje v Brežicah so v življenje spravili dve lepi društvi, ustanovili so šolsko društvo, to je podružnico sv. Cirila in Metoda, ki lepo napreduje nasproti šulverereinu, ki ima tudi svojo podružnico v Brežicah. Drugo dobro stvar so osnovali čitalnico, katero so slovesno dne 10. maja l. l. otvorili v pričo mnogoštevilnih domoljubov, domačih in tujih, tako sijajno, da so se nemčurški duhovi kar tresli od jeze. Čitalnica je lepa naredba za mesto Brežice, že za to, ker je čitalna soba v najlepši hiši in gostilni celega mesta. Tje radi zahajajo ne le narodni gospodje, ampak vsi bolj zavedni kmetje; to je pravo narodno torišče. Čitalnica prireja tudi vsakojake veselice, tako je n. pr. priredila dne 6. decembra 1891 slovensko nedolžno predstavo: šolski nadzornik, pa ne Ambroschitsch, in se jim je ona pohvalno obnesla. Ona namerava še več veselie prirediti. Da pa to vse nemčurjem bode v oči, to se vidi iz tega, da si jezo gasijo s tem, da nadpis čitalnice mažejo z vsakojakim barvami, in ravno to naj vsakega, ki v Brežice pride in namazano tablo vidi, spominja surovosti Brežiških nemčurjev.

Iz Celja. (Društvo.) Katoliškemu podpornemu društvu v Celji za vzdrževanje dekleške šole šolskih sester so na dalje darovali, oziroma letnino plačali sledeči p. n. čč. udje: sl. okrajni celjski zastop 300 gld. Jožef Majcen, dvorni kaplan 25 fl. Ljud. Filipič, odvetnik 10 fl., Karol Gajšek, dekan v Dobrni 8 fl., Fr. Mikuš, dekan v Konjicah, Zupanc Val., posestnik na gornji Hudinji po 7 gld., dr. Jožef Muršec, prof. v pok., Apol. Jazbec hiš. posest. Anton Hajšek, dekan v slov. Bistrici, Fr. Kmecl, hiš. posest., Lovro Potočnik, dekan v Braslovčah, Jernej Voh, župnik v Šmartnu po 5 fl., Ferd. Golobranc, zid. mojster 5 fl. 22 kr., tri gospice po g. Drag. Hribarju 4 gld., Andr. Urek, župnik v Polzeli, Simon Pihler, kapl. v Makolah, Marjeta Stupica, kuharica po 4 fl. — Maks Pleteršnik, prof. v Ljubljani, Krišpin Krišpinovič, velepos. Franc Dimec, posestnik v Medlogu, Milos Šmid, kaplan v Škalah, Rozalija Jazbec, kuharica, Jak. Merc, kaplan v Ribnici, Dragotin Hribar, tiskar, Anton Veternik, kapl. v Trbovljah, Anton Rančigaj, mestni kapl. v Celji, neimenovana iz Celja po 3 fl. Ferd. Kager, pasar, Franc Berglez, župnik v Artičah, Lovro Vošnak, župnik v Št. Juriju, Jože Jurčič, župnik v Št. Lenartu, Val. Mikuš, kaplan v Št. Jurija, Mat. Murn, hiš. posestnik, Antonij Cerjak, veleposestnik, Ljud. Schellander, finanč. urad. v pok. in njega supruga, Jožefa Stuler, Fr. Černišek, kaplan na Vidmu, Mart. Dimec, posestnik v Medlogu, Apolonija Kladnik, hiš., Mar. Farčnik, kuharica, Alojzija

Stožički, hiš., Mica Šolinc, kuharica, Liza Marot, kuh. Neža Pfeifer, kuharica, F. Matič, trgovec, Boštj. Selišek, hiš. posestnik, Fr. Fuchs, dimnikar, Jak. Planinšek, duhov. v pok., Alojzij Šijanec, župnik v Negovi, Janez Košar, župnik v Galiciji, Nace Rom, proviz. v Dramljah, Jakob Krušič, župnik v Št. Andražu, Miha Gobec, posestnik na Babnem, Matevž Glinšek, posestnik na gornji Hudinji, Mica Zadušak, kuharica, Karol Šah, posestnik v Licah, Jožefa Lipovšek, posestnik v Medlogu, Anton Kosi, c. kr. gimn. prof., Ana Ostrožnik, iz Spodnje Hudinje, Matija Šah, črevljar po 2 fl. Volilo po neki osebi iz okolice 20 gld. Več skupaj 9 fl. 86 kr. Bog plati vsem!

Iz Brezna ob koroški železnici. Ne dolgo po Velikej noči smo s ponosom poročali bralcem »Slov. Gospodarja«, da smo po prizadevanji č. g. župnika novi božji grob dobili, katerega je bilo naši cerkvi pač zelo potreba, da se zamorejo največje in najlepše skrivnosti naše sv. vere v primernej obliki ljudstvu predstaviti in v njem zaželene vtise in občutke vzročiti. Zopet si štejemo v prijetno dolžnost, Vam marsikatero pre naredbo č. g. župnika objaviti, katera ustreza marsikatereji potrebi. Dali so namreč farovž in gospodarsko poslopje prekriti in vsestransko popraviti in očediti, okoli vrta pa nov plot narediti. Prav prijetno je človeku pri srcu, ako si ogleda čedna farovška poslopja in njih prostrano in enako čedno ožjo okolico. Kako še le bodemo veseli, kedar se bode cerkev v čedni zunanji obleki blesketala! Še vzvišana bode naša radost, kedar bo cerkev imela nov tlak in nove klopi; kedar bodo njene stene primerne, svetost kraja povzdigajoče slike kinčale, kajti vse to se misli v prihodnjih dveh letih zgoditi. Konečno prosimo vse svoje tovariše in tovarišice, podpirajmo č. g. župnika pri njihovem blagem nameravanji in početji, saj ne bodemo s tem svojih neznatnih izdatkov nič zavrgli ali zgubili, temveč bomo le ljubemu Bogu na visoke obresti posodili.

Iz Čadrama. (Raznoterosti.) Slovenci navadno pravimo: Preroki, koji zelje jejo, nič ne vejo. In ako se na leto 1891 oziramo, moramo tudi prerokom pri zelnih skledi še čast priznavati, kajti ko smo prec štiri mesece v začetku leta neprestano in še hudo zimo imeli tako, da nji ni bilo para v celem tem stoletju, napovedovali so, da bo poletje bolj mokro, kakor suho in tedaj bolj hladno, kakor vroče. Že meseca majnika in rožnika se je to vresničilo, ker tačas je pogosto deževalo in ta večkratna moča bila je kriva, da so pri nas slive že v cvetu svoj sad izgubile in da je vinska trta le malo kabernikov nastavila razun izabele, katera je do zdaj proti vremenskim nezgodam še najbolj neobčutljiva in je bila pri nas lani prav močno obložena in vsi, ki imamo več tega trsa v brajdah ali po vinogradih, bi še bili imeli prav drbro trgateg, ko bi nam nesrečna toča ne bila vsega grozdja oklestila. Napovedali nam pa ti preroki niso pogostnega groma in toče in vendar je po celem našem cesarstvu toliko škode naredila, kakor tega tudi tisti ne pomnimo, ki smo že Abrahama videli.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrija. V petek, dne 8. januarja je bila v državnem zboru prva seja v novem letu. Va-njo je prišel grof Kuenburg v prvo v obleki ministra ter je sedel na levi strani, blizo svoje stranke. Čudno pa je bilo, da je samo predsednik zбора, dr. Smolka, predstavil ministra, ne pa tudi grof Taaffe, kakor je to doslej še bilo vselej v navadi. Grof Kuenburg pa je, kakor pravi, ne

minister nemške levice, ampak svitlega cesarja. No beseda je prava, če bodo le tudi njegova dela! — Kakor se kaže, vsprejme se v drž. zboru trgovinska pogodba naše države z nemško z veliko večino, proti njej bodo le Mladočehi in nekaj Dunajskih poslancev; pogodba z Italijo se sicer tudi vsprejme, toda z manjšo večino, ker bodo zoper njo tirolski, dalmatinski in tudi nekaj naših poslancev, to pa za voljo carine na vino. — Veliko veselje je pri vladi zavoljo sklepnega računa za leto 1890. Bili so računali, da bode le blizo en milijon denarja preostalo v drž. kasah, ali ostalo ga je 22 milj. To je v resnici veselo in tadanji minister vit. Dunajevski zasluži vso hvalo, kajti ta denar je prav njegova zasluga in pa konservativne večine v drž. zboru. Liberalci pa znajo delati le dolgé.

Štajarsko. Deželni zbor se snide v Gradci neki dne 5. februarja ter se posvetuje v celem kake tri tedne. — Naši nemški sosedje na srednjem in gorenjem Štajarji, kar jih drži s konservativno stranko, bi radi, da dobi baron Gautsch brž ko brž slovo ter naj stopi na mesto njega kak odličen konservativec za ministra uka in bogočastja. No, ne rečemo, da ni tudi naša želja blizo taka, vendar pa sodimo, da sedaj ni za to veliko upanja.

Koroško. V Kotmari vasi so imeli dne 7. jan. v drugo občinsko volitev, ker je bila vlada prvo ovrгла nemškutarjem na ljubo. Hvala Bogu, zmagali so slov. kmetje tudi pri drugi volitvi in še z večjo večino, kakor pri prvi. Volitev se je vršila vpričo c. kr. okr. glavarja, Mac Newina, tistega moža, ki še ga pomnijo naši Murski poljanci dobro. Tudi v Klobasnici so zmagali slov. kmetje, ali tamošnji učitelj in par nemškutarjev se hudeje za voljo njih zmage in ne stavimo kaj, da ne ovrže vlada njim na ljubo še cele volitve. — C. kr. kmetijska družba prosi ministerstvo, naj ne usliši prošnje slov. kmetov, da se nastavi slov. potovalni učitelj in zakaj ne? Ni ga bojda treba. Se ve, nemškutarjem je že prav, če plačuje slov. kmet davke, potem pa bodi lepo tih!

Kranjsko. Dve reči ste na Kranjskem jako čudni: veleposestvo in pa zdravniška zbornica, kajti obe ste po svoji večini nemškutarski in torej za seme prihodnji nemškutariji, ki pride prej ali slej čez celo deželo, ako se ne stori konec razporu, ki je sedaj pri slov. veljakah in to brez vse prave potrebe. — V Ljubljani je uni dan nekdo o belem dnevu ubil A. Stedryja v njegovi pisarni in zaprli so njegovega pisarja, ker je na sumu, da je on zabodel svojega gospoda. — Občina Višnjegorska je podelila prof. Šuklju ime častnega občana.

Primorsko. Ker vinarstvo ne daje več toliko, kolikor svoje dni, zato se na Primorji, posebno pa v Tolminskem okraji, pečajo kmetje sedaj v večji meri z mlekarstvom in napravljajo si zadruga med seboj, da spravijo mleko, sir, maslo skupaj na trg, na prodajo. To je vredno hvale.

Tržaško. Mestni zastop v Trstu ima razven par okoliških zastopnikov popolnem laško lice ter je liberalen do skrajne mere. To nam kaže poleg drugih stvari njegovo novo posojilo 800.000 gld., mimo tega pa še pobira izredno občinsko doklado. Denarja izda pač veliko in brez potrebe za laške paralelke na ljudskih šolah okoličnih.

Istersko. Slov. čitalnica v Pulji stoji sedaj na trdnih nogah, toda to tamošnjim lahomom ni po volji ter si dajo včasih odduška tudi s kamenjem na njena okna. Taka je »laška kultura«.

Hrvaško. Nadškof v Zagrebu je vendar-le korar dr. Števo Vucetich; razumeje se, da je »prijatelj« madjarske vlade. — Proračun sabora t. j. dež. zбора ni dobil najvišjega potrjenja ter ga mora torej sabor še enkrat preudariti.

Ogersko. Zoper grofa Apponyi se vzdiguje sedaj več poštenih in veljavnih mož, ki so bili doslej na njegovi strani, ali sedaj, ko Apponyi »moli« Kossutha, ne marajo več za-nj. Ta razpor bode pa prav vladni stranki le voda na mlin in ona zmaga še gotovo lepše pri novih volitvah, kakor kedaj. Da bi ona le tako madjarska ne bila!

Vunanje države.

Rim. Kakor se govori, mislijo sv. oče Leon XIII. poklicati svojega zastopnika pri francoski republiki iz Pariza ter mu odločiti drugo mesto. Zoper njega se navaja to, da jo preveč vleče z republikansko vlado, na škodo kat. cerkvi. Mogoče, a človek težko verjame!

Italijansko. Knez Rudini je dobil visoko odlikovanje od avstrijskega cesarja: veliki križ reda sv. Leopolda. — Na sv. treh kraljev so imeli v Rimu čuden »strike« ter človek ni videl voza na ulicah. Ker je bila vlada dovolila društvu za »konjsko železnico«, da še v dve novi ulici raztegne svojo železnico, zato so planili pa vsi »fiakarji« t. j. vozniki za plačilo, zoper njo kvišku ali bolje, vozove so potegnili pod streho in konje déli v hlev, češ, da jih bode vlada prosila, naj bi zopet vpregli. Ker pa tega vlada ni storila, vpregli pa so fiakarji vse eno konje v voz in dva ali tri dni zasluška po vodi — to je bilo njih plačilo. »Strike« ni nikjer kaj prida.

Špansko. V noči na 9. januarija je bilo nekaj seljakov pridrlo v mesto Xeres ter so hoteli ropati po mestu, češ, da imajo za to pravico. K malu pa so jim vojaki pokazali pravico — v ječah in trije so padli zadeti po krogli iz vojaških pušek. Ne zna se, kdo da je one sicer nedolžne kmete zapeljal.

Francosko. Koliko je dati na besedo republikanskih ministrov, vidi se iz tega, da so sami med seboj, drugi drugih mislijo gledé na razmerje med katol. cerkvo in državo. No, dobro, da ima še katol. cerkev tudi ondi škofo, ki so polni Kristusovega duha. — V senat ali v oni del drž. zbora, ki je blizu to, kar pri nas »gosposka hiša«, volijo se v zadnjem času ljudje, ki niso preveč na glasu zaslužnih mož, toda republikanci so in to je za-nje najbolje priporočilo.

Belgijsko. Trgovinska pogodba s francosko državo še ni gotova, ali ni dvoma, da se v kratkem sklene. V njej se na obeh straneh zniža carina, kar se največ mora. Samo to je še vprašanje, dotlej da naj velja pogodba.

Angleško. Vlada kraljice Viktorije si prizadeva najti pot, da se umiri irsko ljudstvo, angleški posestniki, na katerih zemljišena dela ubogo irsko ljudstvo »tlako«, pa ne trpé škode. Nekaj časa se je govorilo, da se bode ljudstvu mogoče na lahkem odkupiti, z denarji, ki mu jih posodi država na več let in iz prva brez obresti, sedaj pa je vse tiho o tem, najbrž »išče« država denar, ki ji ga je za to treba.

Nemško. Grof Limburg, mož bogat in »senca« kneza Bismarka, je pisal zoper novo trgovinsko pogodbo, češ, da je na kvar nemški državi in to je zagnalo v Berlinu pri vladi veliko prahú kvišku, ali po misli nekaterih pač brez potrebe, kajti mož nima nikjer tolike veljave, da bi bila njegova beseda komu nevarna, najmanj pa sedanji vladi.

Rusko. Da trpé v nekaterih pokrajinah ljudje glad, tega je krivo tudi to, da pomanjkuje železnic ter ni mogoče spraviti žita in drugih živil tako hitro, kamor ga je treba. Pri železnicah se je gledalo pač na vojake, nič pa ne na ostale prebivalce in njih potrebe.

Bolgarsko. Minister za vunanje zadeve je pisal francoski vladi, da obžaljuje iztiranje pisarja in le-ta je odgovorila, da vzame to na znanje. S tem je končana

»vojska na papirji« med njima. Se ve, da izgnani pisar ne sme več priti na bolgarsko zemljo.

Srbsko. Skupščina ali drž. zbor se posvetuje v Belemgradu o proračunu države. Posojila brž ne bode treba to leto. — Možje, ki imajo dognati trgovinsko pogodbo z avstrijsko državo, bivajo že na Dunaji, ali prave pogodbe začno se dne 18. januarija.

Tursko. Sultan, vladar vseh možlimov, je dobil priliko, da se pokaže za gospoda v Egiptu. Ondi je na naglem umrl podkralj Tewfik; paša in sultan mu je imenoval za naslednika sina Abas paša. Le-ta je star še le 17 let in se je učil na Dunaji pravoslovja.

Afrika. Da pozdravijo mladega podkralja v Egiptu, zato so poslale vse večje države katero svojih večjih bark do Aleksandrije. Zli jeziki pa pravijo, da se bojijo ustaje v vseh državah spodnje Afrike. V Maroku in Sudanu že je ustaja »v plamenu«, a mogoče, da se uname še tudi v »nemški Afriki«.

Amerika. Predsednik republike »zjedinjenih držav« je naznanil avstrijskemu in italijanskemu poslaniku v Washingtonu, da je trgovinska zveza nju držav pri kraji in če se ne sklene do februarja nova, tedaj ne sme več nekatero blago iz omenjenih držav na suho. No, tako nevarno pa menimo, da ne bode, sicer pa je pri amerikancih vse mogoče, zato pa ni dvoma, da bode pogodba vsaj od naše države dotlej »bela in jasna«.

Za poduk in kratek čas.

O nekdanjem Lemberškem gradu.

(Pravljica; zapisal R. Gorski.)

V davnih minolih časih je stal na hribu — blizu tam, kjer stoji sedaj cerkev sv. Pankracija — nad Lemberškim trgom močan in lep grad. Tu so stanovali zapovedniki velicega mesta, ki je stalo tam, kjer so sedaj vasi: Spodnje in Gornje Mestinje. Bil pa ni to edini grad, ampak po hribih krog Lemberga stalo jih je še več, vendar ta je bil največji. Iz trga do njega bile so lepe stopnice z bakrom krité in od tega grada do unih v obližju bile so razpeljane zlate verige, ki so vezale gradove med seboj.

Poslednji posestnik tega grada imenoval se je grof Bomba. Nekoč se je nekaj zameril še večji gospódi, kakor je bil on, in povabili so ga enkrat v Gradec na obéd a med tem časom, ko se je on tam mudil, poslali so vojakov v Lemberg, kateri so mu razdejali in obropali grad.*)

Ko se je grof iz Gradca vračal in se že pripeljal do Pečice, od koder je videl, da je njegov najlepši grad razrušen, padel je kar v znak in umrl. Od tistega časa je pa že več sto let preteklo in kar je takrat še družih graščin ostalo, te so pozneje Turki razdejali. Ti so tudi vsadili lipo na vzhodnji strani pod cerkvijo sv. Pankracija, katera je že sedaj veliko drevo; pod njo, so dejali, hočejo še jedenkrat obedovati, ali to se še dosedaj ni zgodilo.

Tam pa, kjer je stal glavni grad, zakopani so veliki zakladi, ali vkleti so in hudoba je dobila čez nje oblast, da jih je skoraj nemogoče več rešiti. Le enkrat bi jih bil lahko rešil nek sodar, ako bi bil imel več srčnosti. To pa se je tako-le zgodilo:

Tiste čase je živel v Lembergu sodar, ki so ga za

*) Ko so pred nekaj leti kopali na tistem mestu, kjer je stal grad, našli so globoko v zemlji obzidan vodnjak, in v njem med črnim blatom kosti. Pri tem naj omenim, da ljudstvo še dandanes imenuje tisti prostor »na Gradu« in posestniku nekoliko nižje »Zagrajski«.

Benedika klicali. Necega večera pride k njemu fantič z rudečo kapico na glavi in ga poprosi, da bi šel z njim ker mu ima neko delo še izročiti. Benedik gre z njim in fant ga pelje po krasnih ulicah na hrib, kjer je stal krasen grad. Tu ga pelje v grajsko klet, kjer so stale polne kadi samih denarjev. Ena teh kadi bila je že močno razsušena in na to mu ukaže obroče nabiti. Ko je bil sodar s tem delom gotov, vpraša ga fant, koliko da si računi za delo? Sodarja bilo je že strah tu notri in pa za tako malo delo tudi ni vedel, koliko bi račuul, zato je rekel fantu, naj mu da, kolikor sam hoče. A sedaj zavpije žalostno fant nad njim: »Oj nesrečni človek, čemu nisi rajši rekel: To vse mi daj! S tem bi bil rešil mene in ves grad in vsi ti zakladi bi bili tvoji!« Na to mu z jezo vrže nekaj denarja in ga pelje na prosto in izgine, a ko se je sodar nazaj ozrl, ni videl več krasnega grada in ulic, ampak v gostem trnju se je znašel, iz katerega se je komaj izmotal in domov prišel, kjer je kmalo potem umrl vsled strahu, ki ga je prestal v tisti noči.

Smešnica. »Gospod doktor«, upije bolnik nestrpnost, »gospod doktor, prosim izderite mi zob, dela mi grozno bolečino«. »Hitro«, odvrne mu zdravnik, stopivši bližje, »hitro Vam storim to veselje, pa še prav z veseljem«.

Razne stvari.

(Državni zbor.) Volitev dr. Rih. Foreggerja, poslanca za mesti. Celje in Brežice ter za trge v okr. glavarstvu Celjskem, je bila v ponedeljek v državnem zboru v obravnavi. Iz te obravnave pa se vidi jasno, da je ta »umni veslar« pristen framason in vsak volilec njegov torej zna sedaj, da je sam po svojem poslanci v zvezi z največjo sovražnico sv. cerkve.

(»Klub konservativcev«.) Kakor je znano, so vsi naši državni poslanci udje »kluba konservativcev«. Ker pa ima sedaj nemška liberalna stranka ministra, ki ostane ud njenega kluba, zato pride, kakor se govori, minister za poljedelstvo, grof Falkenhayn, poslej redno k sejam, ki jih ima »klub konservativcev«. Grof Falkenhayn bode torej nekako to za »klub konservativcev«, kar je najnovejši minister za nemški liberalni klub.

(Občinske doklade.) V Mariborskem okraju imajo občinske doklade nadalje tako-le občine: Sv. Marijeta na Dravskem polju 7; Sv. Marijeta na Pesnici 20; Ruše 25; Sv. Martin pod Vurberkom 18; Morje 30; Sv. Miklavž 26; Orehova vas 20; Pohorje 20; Pesnica 13; Sv. Peter 15; Pekre 30; Pivola 12; Plač 20; Pobrežje 30; Podova 20; Polička vas 18; Ranče 40; Rančni vrh 10; Rogoza 20 in Razpah 30. Tudi tukaj človek lahko vidi, kje so nemškutariji za gospodarja.

(Konjereja.) Po najnovejši odredbi ministra za poljedelstvo preseli se žrebčarija iz Spodnje Polskave v Slov. Bistrico. Izgodi se to pa naj že to leto!

(Deželni odbor.) Zoper menjenje okr. šolskega sveta v Celji, da na 4razrednih šolah v Št. Juriji na južni železnici pouk v nemščini ni za vse učence in učenke silna potreba, obrača se dež. odbor v Gradci in trdi z vso resnobo, da se mora slej ko prej vsak deček in vsaka dekle na teh šolah učiti nemščine. To nam je res skrbna gospoda, ta v Gradci!

(Nesreča.) Pri Sv. Ožbaltu tik Drave je padlo drevo, ki so ga podirali, tako nesrečno na Petra Voha, 16 let starega dečka, da je bil revež pri priči mrtev. Njegov oče je pa v začetku novembra na naglem umrl in tako je sedaj mati udova pa ima šestero nedoraslih otročičev na skrbi.

(Veselico) priredi slov. čitalnica v Brežicah dne 17. januarija v prostorih hotela Klembas. Na dnevnem redu je vesela igra v enem djanji, petje in prosta zabava. Vstopnine je 30 kr. in začne se veselica ob 8. uri zvečer. Tudi gostje smejo na veselico.

(Prebivalstvo.) Pri Sv. Lovrencu ob kor. žel. se jih je preteklo leto narodilo 87, umrlo pa jih je 67 in poročenih je bilo samo devet parov.

(Influenca) strašno razsaja pri sv. Lovrencu ob kor. žel. in sploh na severnem Pohorju. Skorej ni hiše, da bi ne bili ljudje boleni in v nekaterih hišah vsi ležijo. V Mariboru pa že jemlje slovo in vsakdo ji želi »srečno pot!«

(Slutnja smrti.) Neka služkinja v Mariboru je na sv. post zbolela za hripo. Kmalo pa je rekla: Pripravite mi vode, da se vsa umijem in dajte mi snažno perilo; po smrti me ne sme nihče umivati. Umije se reva, preobleče ter se uleže v posteljo, in za tri ure za tem pa je že umrla.

(Denar.) Nekdo je v preteklem meseci, od Moškanjskega kolodvora in postaje do c. kr. pošte ravnostam, našel malo svoto denarjev; on ga torej želi izgubitelju nazaj dati, ako vé vse povedati, kak da je bil denar in koliko da ga je bilo.

(V samostanu šolskih sester) bila je 29. pr. meseca lepa slovesnost. Devet sester napravilo je večne, dve pa časne obljube. Že popoldne 28. so zbog tega mil. knez obiskali zavod šolsk. sester, 29. pa so se zavezale neveste za vselej z nebeškim ženinom.

(Občinske volitve.) Dne 11. januarija so se vršile za Trojiški trg občinske volitve ter so bili voljeni: V III. razredu gg. Golob, Steinbauer, Kirbisch za odbornike, Schönwetter ter Žiško, namestnikom; v II. razr. gg. Ryzcienski, Klemenčič, Schönwetter, odbornikom; Posinger, Horvat, namestnikom in v I. razr. gg. Kranje, Vogrinec, Lukman, odbornikom; Frisch, Landergott, namestnikom.

(Dež. hiralnica) v Pišecah neki ni toliko na korist barona Moscon, kakor to razkazuje naš dopisnik v dopisu iz Brežiškega okraja. Taka trsnica potrebuje veliko prostora in pri kmetih bi ga ne bilo dobiti, ali še veliko dražje, v tako razsežni meri. Več pa mislimo da se nam razjasni stvar še od dotične strani v toliko, kolikor to resnica tirja.

(Nova železnica.) Na železnici iz Celja v Velenje tirja se neki previsoka voznjina za ljudi, še višja pa je ona za razno blago. Ljudje vam je po takem niso in ne bodo nič kaj veseli.

(Smrtna kosa.) V ponedeljek, dne 11. januarija je umrl v bogoslovji v Mariboru g. Jože Zimšek, bogoslovec 3. leta in doma iz Pilštanja. Pokojnik je bil pobožen mladenič ali že dalje časa je nosil kal za jetiko v sebi. Naj ostane svojim tovarišem v dobrem spominu!

(Železnica.) Na kolodvoru koroške železnice v Mariboru je odvijal v torek, dne 12. januarija ključar Teodor Jeninšek vijake pri vagonu a v hipu pridrdra prazna mašina do njega ter mu odtrga obe nogi. Mož je k malu na to izdihnil svojo dušo.

(Volejé.) Pri Bjelini v Bosni so dobili volejé necega berača na planem polji ter so se kar zaleteli vanj. Revšé je splezal še sicer na drevo, toda volejé so ga dosegli ter so ga povžili do zadnje kosti.

(Duhovniške spremembe.) Č. g. Ivan Kramberger, župnik pri Mariji Devici v Vurberku, je umrl dne 8. januarija po kratki, pa mučni bolezni, v 49. letu svoje dobe. — Župnija oskrbuje se za čas iz Ptuja. — Č. g. France Mandeliček, kaplan v Pilštanji, pride za pomožnega kaplana k Sv. Petru pod Sv. Gorami in na njegovo mesto pride č. g. Anton Zavadil, doslej kaplan pri Sv. Martinu tik Slov. Gradača.

Listič uredništva. Več dopisov imamo v rokah, ali tokrat ni bilo prostora za-nje. Uvrstimo jih brž, ko bode mogoče. — G. F. L. v V.: Radi se oglašujte, drugo pa se poda potlej samo od sebe!

Loterijne številke.

Trst 9. januarija 1892: 84, 29, 38, 74, 22
Linc » » » 50, 54, 40, 85, 32

Naznanilo.

Ker se čestokrat dogaja, da se meni namenjene, a brez pridjanega krstnega imena adresovane poštnet pošiljatve dostavljajo gospodu dru. **Eduardu Glantschnigg v Tegetthoff ovih ulicah**, iz česar lahko nastanejo razne neprilike — prosim, da naj se meni blagovoljno dopisuje vsekdar s pridevkom natančne adrese. 2—2

Dr. Jernej Glančnik,
odvetnik v **Mariboru** Burgasse.

Narodne pravljice in pripovedke so mladini pa tudi odraslemu prostemu ljudstvu kaj primerno in priljubljeno berilo.

Takih hrani poleg drugih zabavnih in poučnih sestavkov, pregovorov, izrekov, pametnic, smešnic, ugank in rebusov — prav lepo število

Zabavna knjižnica za slovensko mladino,

katero ureduje, zalaga in izdaje Anton Kosi, učitelj v Središči. Prvi zvezek rečene knjižnice, ki je zagledal ravnokar beli dan, stane le **15 kr.** in se dobiva pri izdajatelju v Središči, kakor tudi pri vseh večjih knjigotržnicah po Slovenskem.

Pri istem pisatelju se dobi še po nekoliko izvodov teh-le knjižic:

Narodne legende I. zvezek	18 kr.
Narodne legende II. zvezek	20 »
Narodne legende III. zvezek	16 »
Stariši podpirajte šolo!	8 »

Zbirka legend je bila pri »Prvi slov. stalni učilski razstavi Pedagogičskega društva v Krškem« s častnim priznanjem odlikovana. Delece »Stariši, podpirajte šolo« pa je več spodnje-štajarskih okr. šolskih svetov krajnim šolsk. svetom v nakup priporočilo. 1-3

Naznanilo.

Uljudno naznanjam, da odprem svojo
notarsko pisarno
v Gornjem Gradu z novim letom.

Ivan Fischer,
2-2 c. kr. notar.

Janez Bregar,
klobučar v Mariboru
gosposke ulice.

priporoča č. g. duhovnikom in slavnemu občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih
klobukov

in po vsem svetu znane **Ita-klobuke**, razno volneno in tudi flno z usnjem obšito **obutje** itd.

S spoštovanjem

3-10 **J. Bregar.**

Na prodajo

lepo **posestvo** v prijaznem **Fram-u**. Več pové lastnik **Franco Divjak** v Mariboru, Tegetthoff-ove ulice št. 14. 2—3

Za svečnico.

Josip Dufek,

nečak **Josipa Pelikana,**

medičar in svečar,

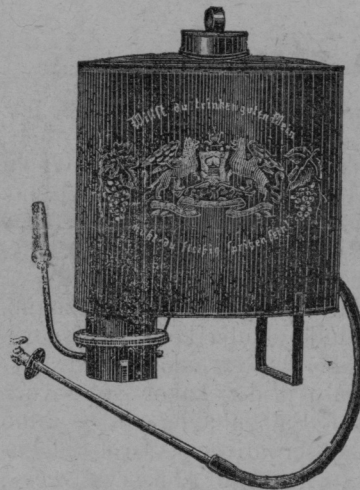
Viktringhof-ove ulice št. 5 v Mariboru

priporoča preč. duhovščini svojo veliko zalogo **lepih in pravih voščenih sveč** po najnižji ceni. Dovoljujem si Vas še posebno opozarjati, da se pri meni vsako naročilo (ne le po želji, kakor pri konkurenci) po kilogramih tehta, kar je za naročnika zelo koristno.

S spoštovanjem

1-3

Josip Dufek.

Priporočam svojo dobro izkušano kotlo-vino, znotraj kositerne

vakuum

peronospora-brizgalnice,
komad **14 fl.** Kdor vzame 6 komadov, dobi 70% odpustka v gotovem ali po povzetju.

A. Fiebiger,
kotlar 1-2
koroške ulice 5.

Naznanilo.

Dne 1. januarija t. l. sem II. štajarsko napravo za pokapanje mrličev vsprejel na lastno roko ter se bodem, kakor doslej, trudil, da ustrezem vsém željam, katere stavi p. n. občinstvo do mene in hočem vsa naročila v tej stroki ročno in točno oskrbovati.

Prodaja rakev nahaja se v Tegetthoff-ovih ulicah hšt. 18, kjer se vsprejemajo vsa naročila.

Po noči pa se mi naznani v tej reči vse v Blumengasse hšt. 10.

V Mariboru, dne 1. januarija 1892.

Spoštovanjem

Frid. Wolf.

1-3